

TOELICHTING BIJ HET NIEUWE AANSLUITINGSCONTRACT VEVAM 2018

Inleiding

Het Aansluitingscontract van VEVAM is vernieuwd. De herziening van het contract was nodig omdat er zich de afgelopen jaren belangrijke veranderingen op het gebied van collectief rechtenbeheer voor filmmakers en audiovisuele werken hebben voorgedaan. Zo zijn er nieuwe bepalingen over auteurscontractenrecht aan de Auteurswet toegevoegd en is ook de wetgeving over het toezicht op Collectief Beheer Organisaties ("CBO's"), zoals VEVAM, onlangs gewijzigd. Tevens is de aanpassing van het Amendement van 2016 bij het oude aansluitingscontract nu in één integrale tekst verwerkt. Het nieuwe Aansluitingscontract van VEVAM is vastgesteld door het VEVAM-bestuur en goedgekeurd door het College van Toezicht.

Algemeen

Het nieuwe Aansluitingscontract bestaat uit drie delen die tezamen een geheel vormen:

- Aansluitingscontract
- Bijlage
- Voorwaarden

In het Aansluitingscontract staat vermeld voor welke vormen van gebruik van filmwerken de regisseur zich aansluit bij VEVAM. Voor de aangekruiste exploitatievormen verleent de regisseur aan VEVAM de bevoegdheid om rechten uit te oefenen en/of vergoedingen te incasseren, oftewel "mandaat". Wat dat mandaat precies inhoudt staat in de Bijlage. De voorwaarden waarop het mandaat door VEVAM wordt uitgeoefend, met de wederzijdse rechten en verplichtingen, zijn opgenomen in de Voorwaarden.

Aansluitingscontract

Het nieuwe Aansluitingscontract onderscheidt zeven vormen van exploitatie van filmwerken (punten 1 t/m 7) en een restcategorie (punt 8 "collectief beheer overig"). Voor vrijwel al deze gebruiksvormen heeft de regisseur een wettelijk recht op vergoeding, welk recht wordt uitgeoefend via *verplicht* collectief beheer. Een recht op vergoeding kan ook op basis van *vrijwillig* collectief beheer worden uitgeoefend, dat gebeurt dan op basis van met de branche gemaakte afspraken. VEVAM treedt in al die gevallen exclusief op voor de regisseurs van filmwerken.

Het werkterrein van VEVAM is aldus beperkt tot de uitoefening van wettelijke (vergoedings)rechten, die collectief worden beheerd, en deze staan dan ook vast aangekruist in het contract. Voor één vorm van exploitatie is de aansluiting bij VEVAM facultatief, namelijk het niet-commercieel gebruik van filmwerken door "cultureel erfgoedinstellingen" (punt 7, zie hierna toegelicht). De regisseur kan VEVAM hiervoor desgewenst mandaat verlenen door middel van het aankruisen van punt 7 in het contract.

De Bijlage

In de Bijlage bij het Aansluitingscontract staat vermeld wat precies de bevoegdheid is, die door de regisseur bij aansluiting aan VEVAM wordt verleend, en is een nadere omschrijving van de vormen van exploitatie 1 t/m 8 opgenomen.

TOELICHTING BIJ HET NIEUWE AANSLUITINGSCONTRACT VEVAM 2018

Met de aansluiting geeft de regisseur aan VEVAM mandaat om voor een aantal exploitaties van filmwerken in Nederland vergoedingen te incasseren en vervolgens aan de regisseur uit te keren. Het betreft zowel de reeds gemaakte als in de toekomst nog tot stand te brengen filmwerken. Bevoegdheid wordt verleend door middel van overdracht van vergoedingsrechten aan VEVAM of met het geven van een opdracht aan VEVAM ("lastgeving"). Met het mandaat kan VEVAM namens alle aangesloten regisseurs collectieve regelingen aangaan.

Wanneer Nederlandse filmwerken worden geëxploiteerd in het buitenland (bijvoorbeeld wanneer ze daar op televisie worden uitgezonden) hebben regisseurs in veel gevallen recht op een vergoeding. Het mandaat aan VEVAM voorziet ook in de bevoegdheid om deze vergoedingen voor de aangesloten regisseurs te incasseren in het buitenland. Daarvoor sluit VEVAM contracten met buitenlandse zusterorganisaties, zogenaamde wederkerigheidscontracten. Hierin worden afspraken gemaakt over de vertegenwoordiging over en weer van elkaars aangeslotenen.

Exploitatievormen

1 t/m 3 (Leenrecht, Thuiskopie en Onderwijs) gaan over de vergoedingen voor de zogenaamde wettelijke excepties. Dit zijn de gevallen waarvan de wetgever heeft bepaald dat het gebruik van filmwerken is toegestaan, mits de maker daarvoor een billijke vergoeding ontvangt. Te denken is bijvoorbeeld aan het uitlenen van een DVD in de bibliotheek (Leenrecht) of het gebruik van een filmwerk voor educatieve doeleinden in het onderwijs (Onderwijs).

Voor Leenrecht en Thuiskopie zijn incasso-organisaties in Nederland exclusief bevoegd om de vergoedingen te innen. VEVAM is vervolgens door deze organisaties aangewezen om het aandeel voor de regie van filmwerken te verdelen aan de binnen- en buitenlandse regisseurs.

4 (Retransmissie) heeft betrekking op de kabeldoorgifte van een uitgezonden filmwerk; het recht om toestemming te verlenen voor kabeldoorgifte kan op grond van de wet alleen collectief worden uitgeoefend. In de Nederlandse Auteurswet staat dit in artikel 26a, maar het is ook van toepassing op grond van Europese wetgeving.

5 (Mededeling aan het publiek) betreft de aanspraak op vergoeding voor de hoofdmakers van filmwerken, waaronder de regisseur, voor de lineaire doorgifte en uitzending van filmwerken op TV als nieuw opgenomen in artikel 45d lid 2 van de Auteurswet. Deze vergoeding incasseert VEVAM bij de exploitanten van TV-abonnementen en – via VIDEMA – de zakelijke gebruikers van televisiebeelden. De wet bepaalt dat de incasso van deze vergoeding alleen collectief kan worden uitgeoefend.

6 (Video on Demand) gaat over de vergoeding voor het 'on demand' gebruik van filmwerken, zoals uitzending gemist diensten en aanbod in VOD-catalogi: hierover heeft VEVAM een collectieve regeling getroffen met de Nederlandse exploitanten, omroepen en producenten verenigd in RODAP op grond waarvan er voor VOD-exploitatie vergoedingen via VEVAM aan de regisseurs zullen worden betaald.

TOELICHTING BIJ HET NIEUWE AANSLUITINGSCONTRACT VEVAM 2018

7 (Cultureel erfgoedinstellingen) ziet op vergoedingsaanspraken met betrekking tot het niet-commerciële gebruik van werken door cultureel erfgoedinstellingen, zoals bijvoorbeeld het Instituut Beeld & Geluid.

8 (Collectief beheer overig) is een vangnetbepaling voor de aanspraken of rechten ten aanzien waarvan bijvoorbeeld de wetgever in de toekomst mocht bepalen dat deze slechts door CBO's kunnen worden uitgeoefend, maar ook voor de aanspraken waar VEVAM collectieve regelingen met gebruikers op vrijwillige basis overeenkomt.

De Voorwaarden

In de Voorwaarden zijn algemene bepalingen opgenomen die van toepassing zijn op de aansluiting van een regisseur bij VEVAM.

Het doel van VEVAM is om voor de regisseurs optimale collectieve vergoedingsregelingen te treffen. Er is derhalve een 'inspanningsplicht' voor VEVAM om voor de aangesloten regisseur vergoedingen te incasseren en te verdelen ([artikel 3](#)). Dit geldt voor het gebruik van filmwerken in Nederland, maar ook voor exploitaties in andere landen tracht VEVAM voor de regisseurs zo veel mogelijk vergoedingen te innen via contracten met buitenlandse zusterorganisaties.

Vergoedingen worden aan de regisseur uitgekeerd op basis van door het bestuur vastgestelde - en door het College van Toezicht goedgekeurde - verdeelregels: de zogenaamde repartitiereglementen ([artikel 4](#)). De geldende versies van die reglementen staan gepubliceerd op de website van VEVAM. Door het VEVAM-

bestuur worden tevens jaarlijks de inhoudingspercentages bepaald die van toepassing zijn op de uitkering van gelden: voor administratiekosten en voor socu-doeleinden. Samen met de voor een jaar vastgestelde begroting van VEVAM worden deze percentages gepubliceerd op de webportal MIJN VEVAM voor de aangeslotenen.

Om aanspraak te kunnen maken op de vergoedingen moeten filmwerken worden aangemeld bij VEVAM ([artikel 5](#)). Dat kan via de webportal MIJN VEVAM.

Door aansluiting bevestigt de regisseur dat hij/zij de regisseur is van de filmwerken die bij VEVAM zijn of worden aangemeld en dat deze geen inbreuk maken op de eventuele rechten van anderen ([artikel 6](#)). Uitkeringen van VEVAM vinden plaats op 'claimbasis'. Per werk bevestigt de regisseur nogmaals (zijn/haar aandeel in) de regie van een filmwerk.

Het is heel belangrijk om aan VEVAM kenbaar te maken of een werk al dan niet in loondienst tot stand is gekomen. Op grond van de Auteurswet wordt in dat geval de werkgever als maker aangemerkt. Voor werken gemaakt in loondienst komt een regisseur via VEVAM alleen in aanmerking voor Thuiskopie- en Leenrecht vergoedingen .

[Artikel 9](#) gaat over de duur en beëindiging van het contract. Het contract loopt voor onbepaalde tijd en kan schriftelijk opgezegd worden. Dat moet uiterlijk op 30 juni van een jaar, zodat het contract wordt beëindigd aan het einde van het jaar. Voor de exploitatievorm onder punt 7 (Cultureel erfgoedinstellingen) kan het contract ook gedeeltelijk opgezegd worden op uiterlijk

TOELICHTING BIJ HET NIEUWE AANSLUITINGSCONTRACT VEVAM 2018

30 september; voor dat onderdeel eindigt dan de bevoegdheid van VEVAM aan het einde van het jaar.

Het is essentieel dat VEVAM altijd over de juiste contactgegevens en actuele betaalrekening van de aangesloten regisseur beschikt ([artikel 11](#)). Alle berichtgeving van VEVAM over de Vergadering van Aangeslotenen, nieuwe reglementen, repartities en vergoedingen e.d., wordt per mail aan de aangeslotenen verzorgd.

Portal *MIJN VEVAM*

(rechts bovenaan op www.vevam.nl)

Iedere regisseur ontvangt bij de aansluiting inloggegevens voor een eigen pagina op de webportal van VEVAM en uitleg over de toegang/werking daarvan. De portal is een bron van persoonlijke informatie voor de aangesloten regisseur, de geregistreerde contact- en bankgegevens, de filmwerken van de regisseur en afrekeningen en specificaties over het gebruik van de filmwerken. Maar ook is via de portal documentatie beschikbaar over de jaarlijkse Vergadering van Aangeslotenen, door het bestuur vastgestelde begrotingen, een archief van nieuwsbrieven e.d.